

prof. dr hab. n. med. Krzysztof J. Filipiak, FESC

I Katedra i Klinika Kardiologii WUM
Centralny Szpital Kliniczny WUM
02 097 Warszawa, ul. Banacha 1a, blok D

Warszawa, 6 kwietnia 2021 roku

**Recenzja osiągnięć dra n. med. Grzegorza Kade
w związku z postępowaniem w sprawie nadania Mu
stopnia dra hab. n. medycznych i n. o zdrowiu w zakresie medycyny**

Przedstawioną poniżej ocenę przeprowadzono na podstawie dostarczonych recenzentowi następujących materiałów: (1) autoreferatu z załącznikami, (2) wykazu opublikowanych przez Habilitanta prac naukowych wraz z analizą bibliometryczną, (3) kopii publikacji stanowiących wskazane przez Habilitanta osiągnięcie naukowe wraz z oświadczeniami współautorów, (4) własnej wiedzy eksperckiej w zakresie tematyki badawczej ujętej w zestawieniu dorobku i osiągnięciach Habilitanta.

Ocena formalna

Otrzymane przeze mnie materiały zostały przygotowane prawidłowo i według mojej oceny spełniają wymogi formalne określone w Ustawie z dn. 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz Dz. U. z 2011 r. Nr 84 poz. 455, z późn. zm.), a także art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2019 roku (Dz. U. z 2020 poz. 85 z późn. zmianami). Zostałem prawidłowo poinformowany o powołaniu w skład komisji habilitacyjnej jako recenzent (informacja wraz z kopią materiałów przekazana pocztą dotarła do adresata 20.02.2021 roku).

1

Ocena merytoryczna

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe, dr n. med. Grzegorz Kade wskazał cykl trzech publikacji naukowych o wspólnym tytule: „*Ciągła żylna-żylna hemodializa w leczeniu sepsy z zastosowaniem dializatorów o wysokim współczynniku usuwania mediatorów stanu zapalnego*”. We wszystkich tych trzech publikacjach oryginalnych, Habilitant jest pierwszym autorem, wszystkie ukazały się na przełomie 2016-2020 roku. Sumaryczny IF tych publikacji to **6.074**, a punktacja **MNiSzW 95 pkt**. Warto nadmienić, że mediana IF dla danej dziedziny (urology&nephrology) określana była w momencie rozpoczęcia postępowania habilitacyjnego wg JCR na 2.091, tak więc średni IF na publikację w tym cyklu wpisuje się dokładnie w medianę dziedziny.

Po uważnej lekturze tych publikacji szczególnie doceniam:

- Koherentność i spójność tych publikacji – często zdarza się w prowadzonych w Polsce postępowaniach habilitacyjnych, że prace naukowe prezentowane w cyklu obejmują dość szeroką problematykę i nie skupiają się na rozwiązaniu jednego, zdefiniowanego problemu naukowego,
- Szeroki wachlarz parametrów zapalnych stanowiących obiekt badań habilitacyjnych: interleukiny 1, 4, 6, 10, 12, 17, TNF-alfa, INF-gamma, INF-alfa, CRP, prokalcytonina, czynnik HIFI-1,
- Szerokie spektrum kliniczne pacjentów uwzględnionych w badaniach: zapalenie płuc, pacjenci onkologiczni w trakcie chemioterapii, zakażenia skóry i tkanek miękkich, pacjenci kardiotorakochirurgiczni, zakażenia układu moczowego, pacjenci poddawani operacjom chirurgii naczyniowej, ostre zapale trzustki, urazy wielonarządowe, nieznane przyczyny ostrej sepsy,
- Dużą wartość aplikacyjną badań naukowych i możliwość zastosowania ich w codziennej praktyce, poprzez optymalizację leczenia ciężkiej sepsy z wykorzystaniem nowego typu dializatora umożliwiającego bardziej skuteczne niż dotychczas usuwanie media
- Duże walory naukowe połączone z własnym, dobrym warsztatem klinicznym nefrologa, specjalisty dializoterapii, wychowanego i wykształconego w jednym z najlepszych polskich ośrodków nefrologicznych,
- Praktyczne efekty przeprowadzonych badań – pogłębienie dotychczasowej wiedzy odnośnie udziału poszczególnych mediatorów stanu zapalnego w patogenezie i przebiegu klinicznym sepsy,

Opisane w powyższych publikacjach osiągnięcie naukowe Habilitanta jest oryginalnym, ważnym praktycznie rozwiązaniem problemu naukowego. Dokonane obserwacje mają charakter pionierski, poszerzają wiedzę z zakresu nefrologii i dializoterapii. Ich publikacja w pismach z IF, wprowadza je do obiegu światowej literatury przedmiotu. Nie mam wątpliwości, że oceniając to postępowanie z punktu widzenia samego dzieła habilitacyjnego, osiągnięcie spełnia wymogi ustawowe.

Ocena aktywności naukowej

Analiza bibliometryczna

Według analizy bibliometrycznej sporządzonej w dniu 03.06.2020 roku przez Bibliotekę Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie, dorobek naukowy dra med. Grzegorza Kade opisany został następująco: **łączny IF** wyliczono na **27,543**, w tym 6 publikacji indeksowanych na liście filadelfijskiej, w których Habilitant jest pierwszym autorem oraz jedną w której jest autorem ostatnim. **Łączna punktacja MNiSzW** to **832 pkt**, w tym 760 pkt po doktoracie. **Cytowania** według bazy **WoS** wynosiły 90, bez autocytowań **81**, a według bazy **SCOPUS** 121, bez autocytowań **103**. **Indeks Hirscha** w obu bazach określono na **5**. Indeks Hirscha nie jest zatem wysoki (w Polsce kilka rad naukowych przyjęło w naukach medycznych nieco wyższe progowe, rekomendowane wskaźniki Hirscha w ocenie wstępnej wniosków habilitacyjnych), ale na usprawiedliwienie Habilitanta należy dodać, że jedna z prac cyklu (publikowana w 2020 roku) nie ma jeszcze żadnych szans na cytowania, a druga – z 2018 roku – również pozostaje zbyt krótko na „rynku ekspozycji naukowej”, aby wpłynąć na podwyższenie indeksu Hirscha. Prawie cały aktualny, bibliometrycznie istotny dorobek naukowy przypisać można okresowi działalności po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych, co należy ocenić bardzo pozytywnie.

Na dzień sporządzania niniejszej recenzji (06.04.2021) dorobek naukowy Habilitanta w bazie PubMed MEDLINE, po wpisaniu hasła kluczowego „Kade G” obejmuje 51 rekordów, od pierwszej pracy publikowanej w 1998 roku (Kubik L, et al. Pol Arch Med. Wewn), aż po prace najnowsze, opublikowane już po złożeniu wniosku habilitacyjnego, nie będące zatem przedmiotem niniejszej analizy, ale warte odnotowania:

- Sliwinska WL, Kade G, Niemczyk S. Cystinuria poorly responding to treatment - the risk of chronic kidney disease. Pol Merkur Lekarski. 2021;49(289):60-63.

- Leś J, Spaleniak S, Lubas A, Niemczyk S, Kade G. Early complications of translumbar cannulation of the inferior vena cava as a quick, last-chance

method of gaining access for hemodialysis. Ten years of experience in one clinical center. *Wideochir Inne Tech Maloinwazyjne*. 2021;16(1):282-288.

Podsumowując i oceniając dorobek naukowy jedynie bibliometrycznie należy stwierdzić, że dotychczasowa, 26-letnia działalność naukowa dra med. Grzegorza Kade (licząc od ukończenia studiów) lub 23-letnia działalność publikacyjna (licząc od pierwszej istotnej pracy naukowej wykazywanej w bazie PubMed MEDLINE) nie jest może imponująca, ale uzasadnia ubieganie się o stopień dra habilitowanego. Dorobek naukowy, w sensie bibliometrycznym, w 16 lat po uzyskaniu stopnia dra med. jest dobrze udokumentowany i wypracowany w obszarze nefrologii, a nie najwyższe indeksy bibliometryczne poniekąd wiążą się z miejscem publikacji większości prac – polskimi periodykami, takimi jak *Pol Merk Lekarski*. Jest to jednak dorobek solidny, wystarczający do uzyskania stopnia doktora habilitowanego medycyny i charakteryzuje raczej osobę klinicysty i praktyka, który po latach działalności naukowej decyduje się na podsumowanie swoich zainteresowań i kolejnego awansu naukowego.

Analiza merytoryczna

Z wykazu zamieszczonego w dokumentacji habilitacyjnej wynika, że dr med. Grzegorz Kade w okresie przed doktoratem zajmował się szeroko rozumianą interną, a także kardiologią – dziedziną najbliższą niżej podpisanemu recenzentowi. Już w 1998 roku publikował jako współautor prace dotyczące późnych potencjałów komorowych, w następnych latach – biochemicznych czynników ryzyka miażdżycy, oceny ultrasonograficznej tętnic nerkowych w powiązaniu z ryzykiem sercowo-naczyniowym, powoli przechodząc w swoich zainteresowaniach do kręgu prac nefrologicznych: oceny przeciwciał przeciwko *Chlamydia pneumoniae* u pacjentów dializowanych, oceny przetok tętniczo-żylnych, tętniaków rzekomych po kaniulacji tętnicy udowej u hemodializowanych (cykl prac we współpracy z chirurgami naczyniowymi), nefropatii IgA czy roli mikroalbuminurii w szacowaniu ryzyka miażdżycy. Zwracają uwagę współautorzy tych prac i doniesień naukowych – m.in. uznani kardiolodzy, tacy jak profesorowie: L.Kubik, M.Cholewa, G.Gierelak, J.Adamus, w późniejszych latach także uznani onkolodzy (C.Szczylik), czy bezpośredni przełożeni – uznani polscy nefrolodzy (Z.Wańkowicz, S.Niemczyk). W tym czasie Habilitant był współautorem 7 referatów/abstraktów na konferencjach zagranicznych i 11 na konferencjach krajowych, w 2001 roku odbył szkolenie we Włoszech.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych był współautorem jednego rozdziału w monografii zagranicznej, 13 prac oryginalnych, 19 prac kazuistycznych, 9 prac poglądowych, 8 referatów/abstraktów na konferencjach zagra-

nicznych oraz 11 na konferencjach krajowych, a działalność naukowa tego 15-lecia zdecydowanie przyspieszyła.

Tematyka tych prac i doniesień naukowych jest już ściśle nefrologiczna, obejmuje m.in. zagadnienia:

- Dostępu dializacyjnego,
- Leczenia hiperfosfatemii u chorych dializowanych,
- Albuminurii i hiperhomocysteinemii,
- Zespołu sercowo-nerczycowego,
- Cystatyny C,
- Raka nerki, zagadnień nefroonkologii,
- Infekcyjnego zapalenia wsierdza u chorych dializowanych,
- Zespołów wątrobowo-nerkowych,
- Uszkodzenia nerek w przebiegu zatruc,
- Zakażeń odcewnikowych,
- Diagnostyki i leczenia wybranych tubulopatii,
- Związku perfuzji nerkowej ocenianej w dynamicznym Dopplerze z wybranymi wykładnikami funkcji serca,

Habilitant brał udział w wielu różnych projektach naukowych, m.in. dotyczących: ciągłej dializy żylna-żylna w leczeniu ciężkiej sepsy (kierownik projektu w swojej instytucji – badanie zakończone prezentowanym dziełem habilitacyjnym), ciągłej metody dializoterapii (hemofiltracji i hemodiafiltracji) w leczeniu stanów zagrożenia życia przebiegających z niewydolnością nerek, monitorowania wczesnych objawów uszkodzenia funkcji nerek u chorych z układowymi chorobami tkanki łącznej, wpływu hemodynamicznych wykładników pracy serca na funkcję nerek u pacjentów z przewlekłą chorobą nerek.

Podsumowując, zainteresowania naukowe Habilitanta były początkowo internistyczne, później nefrologiczne, a obecnie skoncentrowane na dializoterapii i toksykologii nefrologicznej. Są zatem w pełni skorelowane z rozwojem zawodowym i klinicznym. Oceniając ten dorobek merytorycznie – jego zakres, pole zainteresowań, zdolność współpracy, inicjowania i prowadzenia badań naukowych, wydaje się, że Habilitant osiągnął już dawno samodzielność naukową, której ukoronowaniem będzie stopień dra habilitowanego nauk medycznych.

Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego oraz współpracy naukowej

Dr med. Grzegorz Kade uzyskał dyplom lekarski w 1995 roku w Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi, dyplom specjalisty chorób wewnętrznych II stopnia w 2003 roku, dyplom specjalisty nefrologa w 2006 roku, a dyplom specjalisty toksykologii klinicznej w 2009 roku. Jest też absolwentem studiów podyplomowych „Zarządzanie innowacją w sektorze zdrowia” na Akademii im. Leona Koźmińskiego w Warszawie, jak i studiów uzupełniających MBA o tej samej tematyce.

Doktorat obronił w 2005 roku (Wojskowy Instytut Medyczny, rozprawa doktorska pt.: *„Mikroalbuminuria jako czynnik ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego u młodych mężczyzn”*, promotor: prof. Z.Wańkowicz, recenzenci: prof. M.Cholewa, prof.S.Czekalski).

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego, Polskiego Towarzystwa Ultrasonograficznego, towarzystw europejskich (ERA, EDTA), a także światowych towarzystw ultrasonograficznych. Pełnił funkcję recenzenta w Polish Annals of Medicine.

Działalność dydaktyczna koncentrowała się na prowadzeniu wykładów w ramach kursów specjalizacyjnych w CMKP, udziału w komisjach egzaminu specjalizacyjnego w dziedzinie chorób wewnętrznych od 2011 roku, pełnieniu funkcji opiekuna specjalizantów w zakresie chorób wewnętrznych, opiekuna stażystów podyplomowych w Wojskowym Instytucie Medycznym. Jest często zapraszany wykładowcą na spotkaniach nefrologów, był członkiem komitetów organizacyjnych i naukowych kilku konferencji dedykowanych lekarzom, pielęgniarkom, włączał się również aktywnie w opiekę naukową nad młodymi adeptami medycyny w ramach studenckich konferencji naukowych.

W Wojskowej Izbie Lekarskiej – samorządzie zawodowym lekarzy wojskowych, pełnił m.in. funkcję rzecznika prasowego, jak i przewodniczącego komisji etyki. Posiada odznaczenia i medale resortowe Ministerstwa Obrony Narodowej. Od czerwca 2020 roku jest też konsultantem wojewódzkim w zakresie toksykologii klinicznej dla województwa warmińsko-mazurskiego.

Posiada bardzo rozległe doświadczenie kliniczne zdobyte głównie w Wojskowym Instytucie Medycznym w Warszawie (dawny Centralny Szpital Kliniczny WAM), gdzie przeszedł drogę zawodową od lekarza stażysty, przez asystenta, adiunkta, do zastępcy komendanta w latach 2014-2017. Od 2019 roku pełni funkcję zastępcy dyrektora ds. leczenia w Warmińsko-Mazurskim Centrum Onkologii, Szpitalu MSWiA w Olsztynie. Wydaje się, że uzyskanie samodzielności naukowej dra med. Grzegorza Kade wpłynie też pozytywnie na dalszy rozwój olsztyńskiego środowiska naukowego w zakresie medycyny.

Podsumowując tę część recenzji należy podkreślić, że dr med. Grzegorz Kade ma duże doświadczenie kliniczne i organizatorskie, wystarczające doświadczenie dydaktyczne, jest rozpoznawalny w polskim środowisku nefrologiczno-toksykologicznym, jak i w wojskowej ochronie zdrowia.

Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę moją ocenę osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej, a także pozytywną ocenę innych branych pod uwagę elementów działalności Habilitanta (aspekty kliniczne, dydaktyczne, organizatorskie, rozpoznawalność w polskiej nefrologii-toksykologii), uważam, że osiągnięcia dra n. med. Grzegorza Kade spełniają kryteria określone dawniej w art. 16 ustawy z dn. 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, Dz. U. z 2010 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 182, poz. 1228 oraz Dz. U. z 2011 r. Nr 84 poz. 455, z późn. zm.), jak i obecnie w art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2019 roku (Dz. U. z 2020 poz. 85 z późn. zmianami). Osiągnięcia naukowe Kandydata mają istotne implikacje praktyczne, są pionierskie, dorobek naukowy Habilitanta jest koherentny, świadczy o konsekwentnie realizowanej ścieżce badawczej.

Z przekonaniem przekazam Wysokiej Komisji Habilitacyjnej niniejszą recenzję, zapewniając o swoim pozytywnym głosowaniu w trakcie jej obrad.

prof. dr hab. n. med. Krzysztof J. Filipiak
specjalista chorób wewnętrznych
specjalista kardiolog
specjalista hipertensjolog
specjalista farmakologii klinicznej

Prof. dr hab. n. med.
KRZYSZTOF J. FILIPIAK
specjalista chorób wewnętrznych
specjalista hipertensjolog
farmakolog kliniczny
KARDIOLOG
9714796